

Roční zpráva o činnosti vědecké společnosti **Jazykovědné sdružení České republiky** za rok 2022

ZÁKLADNÍ INFORMACE O SPOLEČNOSTI

Předseda společnosti	prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.
Počet členů	260
Členský příspěvek	200 Kč
Členský příspěvek redukováný	120 Kč
WWW stránky	http://jazykovednesdruzeni.cz
WWW stránky v anglickém jazyce	http://jazykovednesdruzeni.cz
Knihovna	NE
Bulletin alespoň 1x ročně	ANO
Bulletin častěji 1x ročně	ANO

Kontakt

Jazykovědné sdružení České republiky
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 4
118 51 Praha 1

Předseda společnosti

prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.
Ústav českého jazyka a teorie komunikace, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha 1

Telefon	221 619 217
E-mail	petr.mares@ff.cuni.cz

PŘEHLED VÝSTUPŮ

• Publikační činnost

Časopis národní

1. Jazykovědné aktuality

Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**,
Jazyky: **český, anglický**, Počet čísel: **2**, Recenzováno: **ANO**, ISSN: **1212 - 5326**,
WWW: <https://www.jazykovednesdruzeni.cz/aktuality/>, Pobočka: **Praha**
Časopis přináší vědecké články z oboru lingvistiky, recenze, zprávy o konferencích a informace o činnosti Jazykovědného sdružení ČR. Tematická čísla bývají věnována mimo jiné seminářům pořádaným JS. Příspěvky procházejí anonymním recenzním řízením.

Jiné publikace a webové stránky

1. Kopřivová M.: Webová stránka Jazykovědného sdružení ČR

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Forma: **www stránka**, Jazyky: **český, slovenský**, WWW: <http://www.jazykovednesdruzeni.cz>

2. Kopřivová, M.: Youtube kanál Jazykovědného sdružení ČR

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Forma: **www stránka**, Jazyky: **český, slovenský**, WWW: <https://www.youtube.com/@jazykovednesdruzenicr759/featured>

3. Jílková, L.: Facebookový profil Jazykovědného sdružení ČR

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Forma: **www stránka**, Jazyky: **český**, WWW: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100034671021956>

• Konference a semináře

Konference, kongres (50 a více účastníků) mezinárodní

1. Bednaříková, B.; Geppert, O.; Horáková, J.; Kopečková, M.; Koudelíková, T.; Lapúníková, M.; Lavička, D.; Maleňáková, Z.; Nováková, E.; Wenzel, J.; Žvaková, K.: Potenciál změny. 23. mezinárodní setkání mladých lingvistů

Podíl: **vedlejší**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Univerzity Palackého + on-line**, Doba konání: **16.-17. května 2022**, Jazyky: **český, anglický**, Celkový počet příspěvků: **21**, Počet zahraničních příspěvků: **2**, Celkový počet všech účastníků: **65**, Počet všech aktivních účastníků: **30**, Počet všech zahraničních účastníků (mimo SR): **10**, Počet aktivních zahraničních účastníků (mimo SR): **5**, WWW: <http://mladilingviste.upol.cz/>, Pobočka: **Olomouc**
Přednáškový program + 4 workshopy: Diachronní workshop (vedení: Robert Dittmann, FF UK), Čeština jako cizí jazyk – slovesné časy v kostce (vedení: Tereza Koudelíková a Kateřina Žvaková, FF UP), Interkulturní komunikace (vedení: Magdaléna Lapúníková a Stanislav Pisklák, FF UP), Kognitivní workshop (vedení: Jakub Wenzel, FF UP).

Seminář, workshop (pod 50 účastníků) mezinárodní

1. Miloš Dokulil a česká slovtvorba

Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **1. prosince 2022**, Celkový počet příspěvků: **7**, Počet slovenských příspěvků: **1**, Počet zahraničních příspěvků: **1**, Jazyky: **český, slovenský**, Celkový počet všech účastníků: **38**, Počet všech aktivních účastníků: **7**, Počet všech slovenských účastníků: **2**, Počet aktivních slovenských účastníků: **1**, Počet všech zahraničních účastníků (mimo SR): **1**, Počet aktivních zahraničních účastníků (mimo SR): **1**, WWW: <https://www.jazykovednesdruzeni.cz/seminar-js-1-12-2022/>, Pobočka: **Praha**
prof. Mgr. Martin Ološtiak, PhD.:

Poznámky k onomaziologickej štruktúre pomenovania

Dr. Robert Hammel:

O pôvodu slovtvorné terminologie v koncepci Miloše Dokulila

Mgr. Magda Ševčíková, Ph.D.:

Tvoření substantiv a sloves bez slovtvorných afixů ve slovtvorbě češtiny

prof. PhDr. Marie Čechová, DrSc.:

Výsledky „forenzního“ zkoumání tvorby Miloše Dokulila

doc. PhDr. Marie Vachková, Ph.D.:

K možnosťom slovtvorného výzkumu na bázi korpusových analytických metod

doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.:

Jsou anglicismy v češtině státem ve státě?

Mgr. Božana Niševa, Ph.D.:

Slovtvorná konkurence a konfrontační studium dynamiky v současné komunikaci (na českém a bulharském jazykovém materiálu)

• Pořádané akce

Přednáška

1. Kučera, K.: O vybraných gramatických charakteristikách českých přísloví (s přídavkem o portugalské Taviře a o americkém vojenském loďstvu jako příslibech světové paremiologie)

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha + on-line**, Doba konání: **7. dubna 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **41**, Pobočka: **Praha**

Jádrum příspěvku je komentář k základním rozdílům mezi frekvencemi jednotlivých slovních druhů a vybraných gramatických kategorií v českých příslovích (na jedné straně) a odpovídajícími celkovými frekvencemi slovních druhů a gramatických kategorií v současné češtině (na straně druhé). Připojena je informace o dvou málo známých portugalských paremiologických aktivitách zaměřených na rozšiřování znalosti přísloví ve školách i v širší veřejnosti a na pořádání každoročních mezinárodních paremiologických kolokvií. Příspěvek rovněž informuje o jednoduché inspirativní technice sběru přísloví, které využívá americký vojenský námořní kapitán Edward Zellem, nositel prestižního uznání za sbírku afghánských přísloví s jejich anglickými ekvivalenty.

2. Škrabal, M.: Korpus současné poezie. Místo, odkud jsou básně vidět z výšky

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích**, Doba konání: **16. prosince 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **17**, Pobočka: **České Budějovice**

3. Veselovská, L.: Taxonomie jazyků s nulovým podmětem – postavení češtiny

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF UP, Olomouc**, Doba konání: **13. října 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **20**, Pobočka: **Olomouc**

4. Janečka M.: Analýza projevů afatických mluvčích s ohledem na neverbální složku výpovědi

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **3.3.2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **11**, Pobočka: **Praha**

V přednášce byly představeny výsledky výzkumu šesti osob s diagnostikovanou afázií a dvanácti osob kontrolních, tedy bez zjevného poškození řeči. Cílem výzkumu bylo u všech participantů analyzovat jednak řečové parametry, mezi jinými např. bohatost slovníku nebo délky replik a výpovědí jednotlivých participantů, jednak gestické parametry, např. počet různých gest, jejich formální diverzitu atd. V rámci výzkumu byla pozornost věnována ověřování dvou základních předpokladů:

1) Osoby s afázií produkují během převyprávění textu vzhledem k počtu slov více gest než osoby kontrolní;

2) Čím více je taková afatická osoba omezena ve svém řečovém projevu, tím více gest produkuje během převyprávění textu.

5. Smejkalová, K.: Co mají společného Večerníček, Ježíšek a Golem aneb Velké písmeno jako signál vlastního jména

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Ostravské univerzity**, Doba konání: **1. dubna 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ostrava**

6. Svobodová, H.: Česko-německé jazykové vztahy v pohraničí po roce 1945, na příkladu Broumova a okolí

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Ostravské univerzity**, Doba konání: **4. listopadu 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **19**, Pobočka: **Ostrava**

7. Rinas, K., Tichák, V.: Dějiny interpunkce a dějiny kultury

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **5. května 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **20**, Pobočka: **Praha**

Interpunkce je prostředek, díky němuž můžeme vytvářet přehlednější texty, a který tak slouží především účelům komunikačním. Zároveň ale interpunkční znaménka segmentují jazykové jednotky. V evropské jazykové kultuře byly velké snahy určovat takové jednotky a kontexty, které jsou pro používání interpunkce relevantní. Tím se vytvořil patřičný teoretický základ a také odpovídající pravidla pro užívání interpunkčních znamének. V našem příspěvku chceme představit vybrané historické přístupy k interpunkci a ukázat jejich souvislost s kulturně historickými epochami (např. barokem, osvícenstvím nebo romantismem). Zvláštní pozornost přitom věnujeme šíření „rebelské“ pomlčky (především v anglickém, německém a českém jazykovém prostředí).

8. Kulich, K.: Deklinační tabulka jako východisko lingvodidaktické prezentace jmenné flexe

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **PF UJEP v Ústí nad Labem**, Doba konání: **26. října 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ústí nad Labem**

9. Chýlová, H.: Frazeologická témata ve výuce českého jazyka

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Pedagogická fakulta Západočeské univerzity v Plzni**, Doba konání: **31. května 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **17**, Pobočka: **Plzeň**

10. Kosek P., Čech, R., Mačutek, J.: Historický vývoj reflexivního (en)klitika sě/se

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha + on-line**, Doba konání: **31. března 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **37**, Pobočka: **Praha**

Přednáška je jedním z výsledků dlouhodobě realizovaného výzkumu vývoje českých (en)klitik (mj. i Vývoj českých pronominálních enklitik, GA17-02545S, 2017–2019). Zaměřuje se na vývoj slovosledu českého reflexivního (en)klitika sě/se závislého na verbu finitu od počátků českého písemnictví ve 14. stol. do současnosti. Výzkum byl realizován na materiální bázi Matoušova evangelia v 9 vybraných biblických překladech (od Bible drážďanské po Český studijní překlad).

Přednáška se zabývá zejména následujícími tématy:

míra enklitičnosti zkoumaného reflexiva ve vybraných evangelijních překladech, identifikace jednotlivých variant postiniciální a kontaktní pozice ve starší češtině a jejich rozsah, míra konkurence postiniciálního a kontaktního slovosledu českých (en)klitik ve zkoumaných biblických textech, vliv biblického stylu na distribuci jednotlivých slovosledných variant, vliv slovosledu cizojazyčné předlohy na slovosled, působení prozodie na distribuci slovosledných pozic.

11. Janovec, L.: K jazykovému obrazu světa demokracie

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **PF UJEP v Ústí nad Labem**, Doba konání: **28. dubna 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **17**, Pobočka: **Ústí nad Labem**

12. Čechová, M.: Kam spěje vývoj flexe nejen proprií

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **PF UJEP v Ústí nad Labem**, Doba konání: **16. března 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ústí nad Labem**

13. Čechová, M.: Kam spěje vývoj nejen flexe proprií?

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **21. dubna 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **20**, Pobočka: **Praha**

Příspěvek se zaměří na formální morfologii v širším slova smyslu, tedy i na odvozování proprií, nejen na jejich skloňování, a to i se zřetelem k tendencím u apelativ. Budou se porovnávat propriální podoby systémové a novotvary užívané v současné komunikaci, shody a difference mezi apelativy a proprii. Dále bude položena otázka, do jaké míry si současná čeština drží ohýbání jako podstatný rys flexivního jazyka a zda si udrží ohebnost u propriálních pojmenování, event. do jaké míry.

14. Ziková M.: Konec slova v češtině a fonologická typologie

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **3. listopadu 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **11**, Pobočka: **Praha**

V přednášce se zabývám fonologickou strukturou slov v češtině, konkrétně konsonantickými skupinami na jejich koncích. Vycházím z Greenbergovy generalizace č. 18 (Greenberg, 1978), podle níž existuje asymetrie mezi konsonantickými skupinami na konci slova: skupiny typu obstruent – likvida jsou napříč jazyky příznakové a jejich výskyt implikuje výskyt nepříznačkových skupin typu likvida – obstruent. Tématem mé přednášky je analýza fonologického chování příznakových skupin v češtině. Ukážu, jaké opravné strategie (repair strategies) se používají k jejich eliminaci a jak jsou tyto strategie ovlivněny morfologickou strukturou.

15. Dušek, O.: Korpusová (kritická) analýza diskurzu

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích**, Doba konání: **9. prosince 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **18**, Pobočka: **České Budějovice**

16. Hanušková, M.: Kvantitativní analýza textů psaných nerodilými mluvčími češtiny

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Ostravské univerzity**, Doba konání: **6. prosince 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ostrava**

17. Homolková, M.: Lexikografické bloudění mezi staročeskými předponami s-, vz- a z-

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **20. října 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **20**, Pobočka: **Praha**

*Přednášející se po deseti letech vrací k staročeské čeledi vycházející z praslovanského kořene *-gled-: posluchače provede motivačním, vidovým a formálně-významovým úskalím, kudy prochází lexikograf při zpracování sloves odvozených od daného kořene trojicí předpon s-, vz- a z-, které ve staročeském období prožívají svá bouřlivá „léta dozrávání“.*

18. Molnárová, P.: Mediální obraz slovenskej politickej scény v elektronickej publicistike a jeho axiologické rozmery

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **česko-slovenský**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Ostravské univerzity**, Doba konání: **17. října 2022**, Jazyky: **slovenský, český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **20**, Pobočka: **Ostrava**

19. Hirschová, M.: Metapragmatika – úhel pohledu, nebo další nástroj analýzy?

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **10. listopadu 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Praha**

Termín metapragmatika byl uveden v pracích amerického antropologa a lingvisty Michaela Silversteina ze 70. let 20. století. Silverstein, původním zaměřením lingvistický antropolog, chápal užívání jazyka jako jednu z (význam nesoucích) forem sociálního chování. Fakt, že skupina lidí tvoří společnost s určitou kulturou, se projevuje v tom, že sdílí stejné prostředky sociální komunikace a také normy jejich užívání.

Nejobecnější definice metapragmatiky se odvíjí od definice pragmatiky jakožto lingvistické disciplíny: jestliže se lingvistická pragmatika zabývá užíváním jazyka ve všech jeho aspektech, pak reflexe jednotlivých aspektů tohoto užívání (reflexe tvoření promluv i reflexe jejich interpretace) se může označovat jako metapragmatika (srov. Lucy, 1993, 2000; Verschueren, 1999, 2000). Schopnost reflektovat užívání jazyka se označuje jako metapragmatické povědomí. Ve výpovědích lze rozlišit prvky, které indikují, že účastníci komunikační události, ať už intuitivně, nebo záměrně reflektují vyjadřování u sebe i u komunikačního partnera / komunikačních partnerů.

Metapragmatický přístup bude ukázán (z materiálu ČNK) na fungování částice vlastně, která se např. v Syntaxi mluvené češtiny (2019) řadí mezi prostředky tzv. sebeoprav. Náš příspěvek se bude snažit zjistit, co tato částice vlastně (sic!) opravuje.

20. Arkhangelska, A.: Metodologie srovnávacího vs. kontrastivního výzkumu jazyků: základní přístupy ke studiu

Počet výstupů: **1**, Podíl: **vedlejší**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Univerzity Palackého**, Doba konání: **16. května 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **55**, Pobočka: **Olomouc**

21. Wojnarová, S.: Možnosti výzkumu toponym nejen v českém jazykovém prostředí

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Ostravské univerzity**, Doba konání: **21. října 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ostrava**

22. Oľoštík, M.: Onomaziologická štruktúra a explicitnosť pomenovania

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **PF UJEP v Ústí nad Labem**, Doba konání: **30. listopadu 2022**, Jazyky: **slovenský, český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ústí nad Labem**

23. Lišková, M.: První dekáda Akademického slovníku současné češtiny (2012–2022)

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Pedagogická fakulta Západočeské univerzity v Plzni**, Doba konání: **17. října 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **18**, Pobočka: **Plzeň**

24. Kocková, J.: Při hraní karet – beim Kartenspielen – igraja v karty. Ekvivalenty neurčitých tvarů slovesných v češtině, ruštině a němčině

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **6. října 2022**, Jazyky: **český, ruský, německý**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **20**, Pobočka: **Praha**

Neurčité tvary slovesné jsou morfologicky nepříliš homogenní skupinou tvarů, jejich pojetí navíc bývá silně ovlivněno různými tradicemi lingvistického přístupu. Tyto tradice se projevují jak v popisu a výzkumu neurčitých tvarů slovesných v jednotlivých jazycích (především slovnědruhové zařazení), tak i sekundárně v lexikografii a v morfologické anotaci korpusů. V tomto příspěvku představím výzkum ekvivalentů neurčitých tvarů slovesných v češtině, ruštině a němčině podpořený korpusovou analýzou na základě paralelního korpusu InterCorp ČNK. Mezi zkoumané tvary jsou zahrnuta přičestí (resp. verbální adjektiva) a německá participia, přechodníky, infinitivy, verbální substantiva v češtině a substantivizovaný infinitiv v němčině. Z analýzy také nepřímo vyplývají různé frekvence jednotlivých tvarů v daných jazycích a vzájemná konkurence jazykových prostředků.

25. Čechová, M.: Regionální problematika ve vyučování češtiny

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **PF UJEP v Ústí nad Labem**, Doba konání: **18. května 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **14**, Pobočka: **Ústí nad Labem**

26. Čechová, M.: Regionální témata ve výuce českého jazyka

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Pedagogická fakulta Západočeské univerzity v Plzni**, Doba konání: **12. dubna 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **16**, Pobočka: **Plzeň**

27. Wağiel, M.: Slovanská odvozená kolektiva a jazykové vyjádření vztahu část – celek ve fyzikálním a společenském prostoru

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **15. prosince 2022**, Jazyky: **český, anglický, polský, jiný**, Poznámka k jazykům: **ruský, srbský, chorvatský, slovinský, makedonský, slovenský**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **11**, Pobočka: **Praha**

Cílem této přednášky je sémantická analýza dvou druhů odvozených kolektivních substantiv napříč slovanskými jazyky. Kolektiva typu listí (< list) označují množiny neživotných entit, jež jsou primárně konceptualizovány coby specificky uspořádané prostorové konfigurace objektů. Na druhou stranu kolektiva typu duchovenstvo (< duchovní) prototypicky denotují plurality individuí, jež plní podobné funkce v rámci komplexní sociální instituce. Argumentují tím, že na abstraktní rovině oba druhy kolektiv kódují stejný typ strukturace množiny, přičemž typ listí vyjadřuje fyzikální uspořádání, zatímco typ duchovenstvo zachycuje uspořádání ve společenském prostoru. Slovanský empirický materiál ukazuje, že pro oba typy strukturace mohou v přirozeném jazyce existovat specializované derivační procesy. Analýza pracuje se základními pojmy mereotopologie, což je teorie vztahu část – celek, jež umožňuje zachytit netriviální aspekty významu analyzovaných typů kolektiv.

28. Molnárová, P.: Štylisticko-pragmatická funkcia kontrastu v socialistickom diskurze (na príklade expresívnej lexiky)

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Ostravské univerzity**, Doba konání: **21. října 2022**, Jazyky: **slovenský, český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **16**, Pobočka: **Ostrava**

29. Bígl, R.: Vidový systém – potíže lužickosrbské gramatiky

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **PF UJEP v Ústí nad Labem**, Doba konání: **2. listopadu 2022**, Jazyky: **český, jiný**, Poznámka k jazykům: **lužická srbština**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **15**, Pobočka: **Ústí nad Labem**

30. Petkevič, V.: Značkování složených slovesných predikátů v korpusech řady SYN (verbtæg)

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **Praha**, Doba konání: **19. května 2022**, Jazyky: **český**, Počet příspěvků: **1**, Počet návštěvníků: **17**, Pobočka: **Praha**

Od vydání korpusu SYN2020 (prosinec 2020) je v tomto korpusu i v mladších korpusech (SYNv9 a SYNv10) současné češtiny možné vyhledávat podle všech slovesných morfologických kategorií, a to i těch, které se vztahují k víceslovným slovesným predikátům, jež v češtině převažují. Kromě značky/atributu „tag“ je totiž možné využívat i atributu „verbtæg“, který obsahuje údaje o tom, zda sloveso (spolu)vytvářející slovesný význam je pomocné, nebo plnovýznamové, dále údaj o slovesném způsobu, diatezi, osobě, číslu a čase. Značkování se týká jak slovesných predikátů vyjádřených jedním slovem (3. osoba sg. indikativu přítomnosti: Čtu rád detektivní příběhy), tak slovesných predikátů víceslovných (přítomný kondicionál 1. osoby singuláru: Pak bych mu s chutí nabídl výhodnou smlouvu). Autor představí pojetí značkování atributem „verbtæg“, jednotlivé sledované morfologické kategorie a jejich hodnoty a na příkladech ukáže, co se jak značkuje. Rovněž uvede, jak se plně automatizované počítačové značkování dělá (metoda), a v souvislosti s popsanou metodou předvede příklady snadného značkování jednoduchých víceslovných slovesných komplexů i značkování struktur složitějších, kde je značkování případně interpretačně nejasné, a rovněž struktury, s nimiž má automatické značkování potíže.

Soutěž

1. Cholodova, U.; Solomon, K.: Student a věda - lingvistika, 11. ročník celostátního kola

Počet výstupů: **1**, Podíl: **vedlejší**, Význam: **vysoký**, Dosah: **mezinárodní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Univerzity Palackého**, Doba konání: **16. května 2022**, Jazyky: **český, anglický**, Počet účastníků: **3**, Poznámka k počtu účastníků: **pasivní účastníci: 30**, WWW: <https://docs.google.com/document/d/1arg4YleVZNR3UiFhnaHXm9qGnBqUHLcymWX-IBpwFLI/edit>, Pobočka: **Olomouc**

2. Student a věda - lingvistika, 29. ročník fakultního kola studentské soutěže

Počet výstupů: **1**, Podíl: **plný (100%)**, Význam: **střední**, Dosah: **český - národní**, Náplň: **odborná**, Místo konání: **FF Univerzity Palackého**, Doba konání: **5. května 2022**, Jazyky: **český**, Počet účastníků: **25**, Pobočka: **Olomouc**

• Projekty

Projekty RVS finančně podpořené AV ČR

1. Mareš, P.; Holubová, V.: Přednášková a konferenční činnost

Zpráva o realizaci: **Hlavní činností Jazykovědného sdružení ČR je pořádání přednášek, seminářů a odborných setkání, která se konají v pobočkách JS ČR po celé republice. Pražská pobočka JS koná každoročně seminář s několika přednáškami na vybrané téma. JS ČR podporuje konferenci spolupořádanou olomouckou pobočkou JS ČR, v roce 2022 se jedná o již 23. ročník Mezinárodního setkání mladých lingvistů. Náklady na výše uvedenou činnost zahrnovaly především pronájem sálů, kancelářské potřeby a organizační činnost.** Splnění cíle: **V roce 2022 Jazykovědné sdružení ČR uspořádalo celkem 30 přednášek v 6 pobočkách (Praha, Ústí nad Labem, Olomouc, Ostrava, Plzeň, České Budějovice). Podpořilo také mezinárodní konferenci spolupořádanou olomouckou pobočkou JS ČR - 23. ročník Mezinárodního setkání mladých lingvistů v Olomouci s tématem Potenciál změny. V rámci konference byly realizovány 4 workshopy. V Praze byl organizován každoroční seminář, letos na téma Miloš Dokulil a česká slovtvorba. Cíl projektu tak byl zcela naplněn.**

WWW: <https://www.jazykovednesdruzeni.cz/archiv-prednasek/>;

<https://www.jazykovednesdruzeni.cz/program-podzimniho-behu-2022-praha/>

2. Lišková, M., Šemelík, M., Holubová, V.: Publikace odborného časopisu Jazykovědné aktuality

Zpráva o realizaci: **Vydávání časopisu Jazykovědné aktuality má v historii Jazykovědného sdružení ČR dlouhou tradici. V roce 2022 vyšel již 59. ročník (r. LVIII) časopisu. Jazykovědné aktuality vycházejí dvakrát ročně jako číslo 1-2 a číslo 3-4. Přinášejí vědecké články z oboru lingvistiky, recenze odborných publikací, zprávy o konferencích a informace o činnosti JS ČR. Časopis je otevřen také začínajícím lingvistům. Tematická čísla časopisu bývají věnována mimo jiné odborným seminářům pořádaným JS ČR. Příspěvky procházejí interním recenzním řízením. Časopis vychází v nákladu 330 ks a je zveřejňován na webových stránkách JS ČR. Členové JS ČR dostávají časopis zdarma v rámci svého členství. Časopis je zasílán 30 odborným knihovnám po celé České republice. Náklady na výše uvedenou činnost zahrnují především výdaje za redakční práci, platby tiskárně, poštovné za distribuci a výdaje za administrativní práce.** Splnění cíle: **V roce 2022 vyšel již 59. ročník časopisu Jazykovědné aktuality, a to dvakrát: jako číslo 1-2 a číslo 3-4 (čísla dostupná na adresách https://www.jazykovednesdruzeni.cz/wp-content/uploads/2022/08/JA-1_2_2022-K-TISKU.pdf; https://www.jazykovednesdruzeni.cz/wp-content/uploads/2023/01/JA-3_4_2022-K-TISKU.pdf). Časopis přináší vědecké články z oboru lingvistiky, recenze odborných publikací, zprávy o konferencích a informace o činnosti JS ČR. V časopisu jsou publikovány také články začínajících lingvistů. Časopis vychází v nákladu 330 ks a je zveřejňován na webových stránkách JS ČR. Členové JS ČR dostávají časopis zdarma v rámci svého členství. Časopis je zasílán 30 odborným knihovnám po celé České republice. Cíl byl zcela naplněn.** WWW: <https://www.jazykovednesdruzeni.cz/aktuality/>

==> Celkový počet výstupů: 40 <==

Roční zprávu za společnost zpracoval a za správnost odpovídá: *Karolína Skwarska*

Zprávu vygeneroval: *spol60 - 18.1.2023 10:46:02*